

1899-02-25

þÿ — ½ µ ° Á ± ½ ¬ Ñ Ä ± Ñ ¹ Â

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ° ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/11108>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Συλλογαι

Ι Κυριακιδου

Λεωρεοδ

Εωρ. Κιτμα

Γ. Σ. Φραγκουδου

Κυπρoς > Αγγλια

Κυπρια Αιχμητου

Νικ. Γ. Παντιου

Φ. Ζαωετοσ

Σπ. Αραουζοσ

Γ. Μοικουδου ΔΙΑΦΟΡΑ

Ι. Γενναδίου

Γινοσ

Γ. Σ. Φραγκουδου

Αναγνωστρια

Ε. Η. Προξενίου ✓

Η ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ ἰδέα, εἰπομεν πολλακίς, θά κἀμῆ τὸν δρόμον τῆς. Καὶ ὅσον περισσότερο ὑψίζονται οἱ σηματοφόροι αὐτῆς, τόσο ὁ θρίαμβὸς τῆς θά εἶνε μεγαλειότερος καὶ ἁραιότερος.

Ἡ ἰδέα θά ἐπιφέρῃ τὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία θά μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς νέαν ζωὴν καὶ πολιτείαν.

Κυτάξτε.
Σχεδὸν συνεληρώθη ἡ προφητεία. Καὶ τόσο γρήγορα. Τὰ πράγματα θά προχωρήσουν ἀκόμη καὶ τίποτε δὲν θά τὰ ἰμποδίσῃ τοῦ νὰ βαδίσουν τὸν περρωμένον δρόμον, οὔτε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς πολεμοῦν διὰ τῆς σιγῆς, οὔτε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς πολεμοῦν διὰ τῶν ὕβρων.

Ἐν εἶδος νεκραναστάσεως τελεῖται σήμερον.

Τετέλεσται!

Τὸ «Νέον Ἔθνος» ἐζήτησεν ἀπὸ διάφορα ἐν Κύπρῳ σημεινοντα πρόσωπα τὴν γνώμην των περὶ τοῦ «Π. Συνδέσμου τῶν Κυπρίων» καὶ τῶν ἰδεῶν, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν ἰδρυσίν του. Μέχρι τοῦδε ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μᾶς πέντε ἀπαντήσεις, μὲ τὰς ὁποίας θά ἀσχοληθῶμεν σήμερον, θά ἦτο δὲ ἴσως ἐνδιαφέρον νὰ μάθωμεν, ἂν ὅσοι ἠρωτήθησαν καὶ ἀπήγησαν.

Ἡ ἐκπληκτικωτέρα εἶνε ἡ τοῦ κ. Ι. Κυριακίδου, δικηγόρου ἐν Λεμεσοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐπετέθη μὲ τρόπον πολὺ παράξενον, ὅσον παράδοξοι εἶνε αἱ θεωρίαι, τὰς ὁποίας εἶχε τὸ θάρρος νὰ δημοσιεύσῃ. Ἴδου τί γράφει: «Πᾶς Ἕλληνας ὀρθῶς φρονῶν, ἐνόμιζεν ὅτι αἱ τελευταῖαι ἐθνικαὶ συμφοραὶ καὶ ταπεινώσεις θά ἐθετον τέρμα εἰς τὰς θορυβώδεις ἐπιδειξεις τῶν μεγάλων πατριωτῶν, τῶν φανασκῶν, τῶν ἐθνοβλαβῶν ἐφημερίδων, καὶ τῆς ἐπιτολαιότητος τῶν φαντα-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΟΟΡ 2002
ΕΦΗΜ: Ἀθηναία ΗΜΕΡ 25/2/1899

σιοκόπων, οἵτινες ἀπεπλάνησαν τὸ Πα-
νελλήνιον καὶ τὸ ἔφεραν ἐν ὄλη των
τῇ προσωπικῇ ἀσφαλείᾳ, οἱ ἥρωες τῶν
λόγων καὶ τοῦ καλέμου, τὸν ὁποῖον ἐ-
πισπίουν ὡς τὸ μόνον των ζῆπος, εἰς τὸ
χεῖλος τοῦ ὀλέθρου, ἔξ οὗ ἐσώθη δι'
εὐτυχῶν περιστατικῶν, οὐδὲν τὸ κοινὸν
ιχόντων μετ' αὐτῶν . . κ. τ. λ.»

Καὶ οἱ καταστροφεῖς αὐτοὶ φανασκοὶ,
ἐννοεῖ ὁ κ. Κυριακίδης, ὅτι εἴμεθα ἡ-
μεῖς! Ἄλλ' ὅστις θέλει νὰ μᾶς κατατά-
ξῃ μεταξὺ τῶν καταστροφῶν αὐτῶν
δημοκόπων, τοὺς ὁποῖους πολὺ ὠραία
χαρακτηρίζει, πρέπει νὰ ἦνε ὁμολογου-
μένως πολὺ καθ' ἡμῶν διατεθειμένος.
Ἐθνικοὶ καταστροφεῖς καὶ δημαγωγοὶ
ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ δεκαετίας φωνά-
ζομεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ διὰ τοῦ κα-
λέμου καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος:

— «Πρὸς Θεοῦ, Ἕλληνας, φέρτε τὸν
νοὺν σας. Κάμειτε στρατὸν, ναυτικόν.

διοργανώσετε τὴν διοίκησιν, ἀναστύλω-
σατε τοὺς νόμους.»

Ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι μὲ τ. φῶς τῆς ἐπι-
σημῆς εἰς τὰς χεῖρας καθημερινῶς ἐδῶ
εἰς τὴν Ἑλλάδα ζητοῦμεν νὰ διδάξω-
μεν τὸν λαὸν τὰ καθήκοντά του, νὰ ἐμ-
πνεύσωμεν νέας ἀρχὰς εἰς τὴν νεολαί-
αν, νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τοὺς κυβερνήτας
τὰς μεταρρυθμίσεις ἐκεῖνας, ἀνευ τῶν
ὁποίων ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ πολὺ
Ἑλληνικὸν Κράτος. Δημαγωγοὶ ἡμεῖς,
οἱ ὁποῖοι πολλάκις καταντῶμεν ἀνυπό-
φοροι εἰς τοὺς πολλοὺς ἀπαισιόδοξοι, οἱ
ὁποῖοι καθ' ἑκάστην φωνάζομεν μὲ εἰ-
λικρίνειαν, τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς μέχρι τοῦ-
δε μᾶς ἠμφισβήτησεν, ὅτι εἴμεθα ἔθνος
χαμένον, εἰάν δὲν ἀφίσωμεν τὰς ἀνευ
ἔργων φωνὰς καὶ εἰάν δὲν διορθωθῶ-
μεν. Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι καὶ κατὰ τὴν τε-
λευταίαν κρίσιν, ὅταν εἶχε παραφρονή-
σει ὅλος ὁ Ἑλληνισμὸς, εἴμεθα ἐναντί-
ον τοῦ πολέμου καὶ ἐγράφομεν ὑπὸ τοι-
ούτου πνεύμα ἀρθρα εἰς τὴν «Ἀκρόπο-
λιν», ἡ ὁποία διὰ τὴν πολιτικὴν τῆς ταύ-
την ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταστραφῇ ἐκ
δευτέρου ὑπὸ τῶν δημοκόπων ἐκείνων,
τοὺς ὁποῖους περιγράφει ὁ κ. Κυριακίδης
καὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ἔχει κανὲν
δικαίωμα νὰ μᾶς κατατάσῃ.

Φανασκοὶ ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι καὶ σήμε-
ρον ἀκόμη περιερχόμεθα τὰς ἑλληνικὰς
ἐπαρχίας, ζητοῦντες νὰ φωτίσωμεν τοὺς

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP. 2002

ΕΦΗΜ. Ἀναθρία..... ΗΜΕΡ. 25 Φεβρουαρίου 99

ἐκλογεῖς καὶ τὸν λαόν, ὅτι πρέπει νὰ ἀποχαιρεῖσθαι καὶ ἐθνικὰ ὄνειρα καὶ μεγάλην ἰδέαν, εἶν ἐννοῆ νὰ πολιτεύεται ὡς αἱ μέχρι τοῦδε.

Φωνισκοὶ ἡμεῖς, τοὺς ὁποίους ὁ δημαγωγὸς Λεβίδης, πρῶτην ὑπουργὸς, ὠνόμαζεν ἐν μέσῳ Στρατοδικεῖω «καταπτύστους προδότας» (ἐμὲ ὀνομαστί), διότι εἴχομεν τολμήσει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἦτο ἡ αἰτία τῶν συμφορῶν τοῦ ἔθνους καὶ ὅτι χωρὶς στρατὸν ἐθαίνομεν ἀσφαλῶς πρὸς ἐθνικὴν κατὰστροφὴν.

Καὶ ὅταν ἡμεῖς ἐζητήσαμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μας πατρίδα νὰ κηρύξωμεν τὸ πρόγραμμά μας, ἐθέσαμεν αὐτὸ πρὸ παντὸς ἐπὶ βάσεων γενικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ ἐθνικῆς ἀναπλάσεως, ἄνευ τῶν ὁποίων, ἐβροντοφωνήσαμεν, τίποτε ἄξιον δὲν θὰ εἰμπορούσαμεν νὰ πράξωμεν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔργα, ἐπράξαμεν πάντοτε, ὅ,τι ἠδυνήθημεν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα κυβερνήται, διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιδεικνύωμεν ἔργα. Ἐὰν ἤθελέ ποτε ἔλθῃ μία τοιαύτη εὐλογημένη ὥρα, καθ' ἣν νὰ διοικήσουν τὸν Ἑλληνισμόν οἱ ἀληθινοὶ καὶ ἐμπνευσμένοι πατριῶται, θὰ εἴχον δικαίωμα νὰ μας ὀνομάζουσιν φωνασκρὺς, εἰάν, λαβόντες τὴν ἐξουσίαν, οὐδὲν ἐπραγματοποιήσαμεν ἀπὸ ὅσα ἐπηγγέλημεν. Πρὸς τὸ παρὸν εἴμεθα ἀπλοὶ ἐπιστήμονες, ἔχοντες καθήκον νὰ διδάσκωμεν τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν μας, εἴμεθα δημοσιολόγοι, ὀφείλοντες διὰ τῆς γραφίδος καὶ τοῦ λόγου νὰ ὀδηγῶμεν τὴν κοινωσίαν, εἴμεθα πατριῶται, χρεωστοῦντες, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ζήσωμεν, νὰ διατηρήσωμεν τὸν ἐθνικὸν φανατισμὸν διὰ καλλιτέρας ἡμέρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ πολεμῶμεν τοὺς ἀναξίους, νὰ διαπομπεύωμεν τοὺς φαύλους, νὰ κεντῶμεν τὰς φιλοτιμίας, νὰ ἐνθουσιάζωμεν τὴν νεότητά. Ἐκτός εἰν ὁ κ. Κυριακίδης φρονῆ, ὅτι πρέπει νὰ καταργηθῶν καὶ οἱ ἱεροκήρυκες, ὡς φωνασκοὶ, οἱ διδάσκαλοι ὡς ὀλετήρες καὶ ὅλοι οἱ ῥήτορες, ὡς δημοκόποι.

Νὰ σπᾶσουν λοιπὸν ὅλα τὰ καλαμάρια, νὰ θρυμματισθῶν ὅλες οἱ κέννες,

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΟΟΡ 2002

ΕΦΗΜΕΡΑ: Ἀναθία ..... ΗΜΕΡΑ: 25 Φεβρουαρίου 1899

νά κομματιασθῶν ὅλα τὰ βιβλία, νά παύ-
σουν αἱ ἡμεριδές, νά βουβαθῆ κάθε
πατριώτης, νά παύσωμεν νά ἐλπίζωμεν
καὶ νά σκεπώμεθα. Ἡ ἰδέα νά ἐκλείψῃ
αἱ Μούσαι νά σιγήσουν, νά σκασούν
ἀκόμη καὶ αἱ λύραι καὶ τὰ βιβλία. Καὶ
νά μείνουν μόνον οἱ πρακτικοὶ καὶ νη-
φῆλοι πατριῶται, ὡς ὁ κ. Κυριακίδης.

Ἄλλὰ ὁ κ. Κυριακίδης ὁμιλήσας περι-
ρῶνασκῶν, θὰ ἐνεθυμείτο τὰ νεῖατα του.
Ὅταν σπουδάζων ἐν Ἀθήναις—καὶ δὲν
ἦτο πολὺ νεώτερος, ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα ἡ-
μεῖς σήμερον, ὥστε νά τοῦ καταλογίσα-
μεν τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας, ὡς εὐαφρον-
τικὴν περίπτωσιν—ἤγγετο πολλάκις φοι-
τητικῶν διαδηλώσεων, ἀπὸ πολὺν πα-
τριωτισμὸν βέβαια, καὶ τῷ 1885 ἐφάνα-
ζεν ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ κ. Δηληγιάννη
μετὰ τῶν δημοκόπων τῶν ἀθηναϊκῶν
τριόδων:

— Κηρύξατε τὸν πόλεμον κ. προθυ-
πουργέ. Οἱ Βούλγαροι ἀρπάζουν τὴν
Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν. Πρέπει νά πο-
λεμήσωμεν μὲ ὅ,τι ἔχομεν καὶ δὲν ἔ-
χομεν. Ζήτω ὁ πόλεμος!

Ἴσως ὁ κ. Κυριακίδης, διαλογιζόμε-
νος, ὅτι συνετέλεσε τότε διὰ τῶν φωνῶν
του, περὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν μάρτυ-
ρες, κατὰ τι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κατηρα-
μένην ἐπιστράτευσιν τοῦ 1886, ἀπεφά-
σισε νά ζήσει τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του,
ὡς μετανοῶν. Εἶνε δι' αὐτὸ ἀξίεπαινος.
Ἄλλ' ἡμεῖς ἀρχήθην εἰργάσθημεν καὶ
ιδρύσαμεν καὶ ἐπολιτεύθημεν ἀλλέως.

Ἄλλὰ γράρει καὶ ἄλλα ὁ κ. Κυριακί-
δης. Ἀκούσατε ἄλλην περικοπὴν τῆς ἐ-
πιστολῆς του: «Ἀνάγκη νά δηλώσωμεν
ἐπὶ πλῆρον, ὅτι ἐρυθρὰ προγράμματα, ἡ-
χηραὶ φράσεις, πομπώδη κινήματα, ρι-
ζοσπαστισμοὶ ἐν λόγοις, γέλωτα μόνον
προκαλῶσι τῶν διεπόντων τὰ τῆς νήσου
ξένων καὶ τῶν ξένων συνοίκων μας καὶ
ἐνισχύουσιν αὐτοὺς, εἰς τὸ νά περιφρο-

νάσι καὶ νά μᾶς καταφρονῶσιν ἀφ' ἐ-
νόσ καὶ ἀποθαρρύνωσι πάντα σοβαρῶς
σκεπτόμενον καὶ δυνάμενον νά δράσῃ
ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀφ' ἑτέρου.»

Εἰμπορεῖ ὁ κ. Κυριακίδης νά φρονῇ
ὅτι, ἐάν ἐπολιτεύετο αὐτός, θά ἐκίνοι τὸν
γέλωτα τῶν ξένων. Ἡμεῖς καὶ πολλοὶ
ἄλλοι ἔχομεν διάφορον ἰδέαν διὰ τὸν
ἑαυτὸν μας. Οὔτε μᾶς μέλει, τί θά εἰ-
ποῦν οἱ Ἑγγλῆζοι καὶ οἱ Λεβαντῖνοι. Ὁ
κ. Κυριακίδης καταδικάζει, βλέπετε, τὸν
ριζοσπαστισμὸν τὸν ἐν λόγοις. Ὡστε θί-
ῆθελε ριζοσπαστισμὸν ἔργων, τὸ ὁποῖον
ἐν Κύπῳ θά ἐσήμαιεν ἐπανάστασιν
βιαίαν. Ἄλλ' ἡμεῖς ἐκηρύξαμεν τὴν εἰ-
ρηνικὴν ἐπανάστασιν, τὴν διὰ τοῦ ἐθνι-
κοῦ φανατισμοῦ καὶ τῶν μεταρρυθμίσε-
ων, ἐπιδιώκουσαν τὴν ἐθνικὴν ἀνέπλα-
σιν καὶ ἐνότητα. Καὶ ἐφ' ὅσον μᾶς ἦτο
δυνατὸν νά ἐργασθῶμεν ἐπὶ τοιοῦτου
προγράμματος, εἰργάσθημεν. Καὶ νομί-
ζομεν ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξε-
δίδομεν τὴν ἱστορίαν τῆς Κύπρου, μέ-
χρι χθὲς, ὅποτε μετ' ἄλλων πατριῶν
ιδρύομεν τὸν «Π. Σύνδεσμον τῶν Κυ-
πρίων» δὲν ἐκάμαμεν παρά διαρκῶς
νά ἐργαζώμεθα διὰ τὴν πατρίδα μας.

Καὶ εἶνε φυσικὸν νά ἀμυνώμεθα σή-
μερον, ὅταν τόσον ἀχαρίστως ὑβρίζω-
μεθα.

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ κ. Κυριακίδου πε-
ριλαμβάνεται προσέτι καὶ ἡ ἐξῆς περι-
κόπη:

«Τοιαύτως δὲ ἐνεργείας οἱ ἐν Κύπῳ
Κύπριοι ἐγκρίνομεν ὁμοθύμως ἐν Κύ-
πῳ ὑπὲρ τῆς Κύπρου καὶ ἀποδοκιμάζο-
μεν ἄλλας ἄλλοι.»

Ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, ἂν οἱ
Ἄγγλοι ἀποφασίσουν νά κάμουν εἰς τὸ
Λονδίνον κομμάτιον διὰ νά εὐεργετή-
σουν τὴν Κύπρον, ὁ κ. Κυριακίδης θά
τοὺς εἰπῇ ἀμέσως:

— Σταθῆτε τζέντλεμεν γκοντέμ!
Σᾶς τὸ ἀπαγορεύω, φωνασκοῦ! Ἡμεῖς
οἱ ἐν Κύπῳ Κύπριοι ἐγκρίνομεν ὁμο-
θύμως ἐν Κύπῳ ὑπὲρ τῆς Κύπρου κτλ.

Οὔτε οἱ ἐν Αἰγύπτῳ Κύπριοι θά εἰ-
χον λοιπὸν δικαίωμα νά ἐργασθοῦν διὰ
τὴν πατρίδα των, οὔτε οἱ ἐν Ἀθήναις!

Περίεργον τῆ ἀληθείας πρᾶγμα.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΟΟΡ 2002

ΕΦΗΜ. ΠΑΝΔΕΙΑ ΗΜΕΡ. 25 Φεβρουαρίου 1999

Δὲν εἶνε δὲ ἀληθὲς ὅτι ἡ «σύστασις τοῦ Συνδέσμου ἀπεδοκιμάσθη ἐν Κύπρῳ μὴ φωνῇ.» Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς νήσου εἶχομεν καὶ ἔχομεν καθημερινῶς συγχαρητήρια καὶ ἐνθαρρύνσεις. Καὶ τοιαῦτα ὑπῆρξαν καὶ τὰ ἐγγράφα, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν καὶ τὰ ὁποῖα ὑπέγραψαν καὶ οἱ κατόπιν ἐν τῷ «Ν. Ἐθνει» ὑβρισταὶ τοῦ Συνδέσμου. Ὅτι ἀπεδοκιμάσθη—καὶ ἔπρεπε ὁ κ. Κυριακίδης νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν—ἦτο ἡ ἰδρυσις τμημάτων ἐν Κύπρῳ. Καὶ πολὺ ὀρθά διερμήνευσεν ὁ κ. Ν. Κλ. Λανίτις τὸ φρόνημα τοῦτο ἐν τῇ «Ἀληθείᾳ» εἰπὼν ὅτι τὰ τμήματα θὰ ἦσαν ἀσύμφορα, ἀλλ' ὁ Σύνδεσμος καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἄξια ὑποστηρήξωσι.

Τὸ ζήτημα τῶν τμημάτων ἐπεδέχετο συζήτησιν. Ὅτι ὅμως δὲν ἐπετρέπετο, ἦσαν αἱ ὑβρεὶς καὶ αἱ ἐμπαιθεὶς ἐπιθέσεις.

Καὶ τὸ Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου ἔθεσε τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του:

— Δὲν δέχεσθε τμήματα πολὺ καλὰ. Ἡμεῖς τὰ ἐσχεδιάσαμεν, ὅπως προκαλέσωμεν καὶ ἐν Κύπρῳ ἰδρυσιν παρομοίων Συνδέσμων. Ἀφοῦ σκέπτεσθε σεῖς νὰ ἰδρύσετε τοιαῦτα, ἡμεῖς παραιτούμεθα.

Ὁ σκοπὸς μας λοιπὸν ἐν μέρει ἐτετέλεσθη. Καὶ ἀφοῦ ἐν τῶν μέσων τοῦ σκοποῦ μας ἐτεθεῖ εἰς ἐνέργειαν, ὁ Σύνδεσμος θὰ στραφῇ τῶρα εἰς ἄλλα μέσα καὶ ἀντικείμενα τοῦ σκοποῦ του.

«Εἶν δὲ πρὸ πολλοῦ ἐμελετήθη ὑπὸ καλῶν καὶ δεδοκιμασμένων πατριωτῶν ἡ σύστασις τοιοῦτου Συνδέσμου ἐν Λεμψοῦσι,» εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Σύνδεσμον ἀνέκει ἡ τυχὼν ἐπιτέλεσις τοῦ ἔργου καὶ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ τεθῇ τῶρα ἐπὶ βάσεων ὑψηλοῦ προγράμματος, πράγματα τὰ ὅποια οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ καὶ ἂν θέλῃ νὰ προσποιηθῇ.

Ἄλλ' ἐπιστολὴν ἔγραψε καὶ ὁ κ. Φ. Ζαννέτος ἰατρός, ἐν Λάρνακι. Καὶ ἀπεφάνθη ὡς ἰατρός, ὅτι ὁ Σύνδεσμος ἐ-

γεννήθη, διά να αποθάνη αμέσως. Ισως
διότι εκλήθη να παράσχη και αυτός την
συνδρομήν του.

— Μάλιστα, κ. Ζαννέτε. Εμπορεί ο
Σύνδεσμος να αποθάνη και αύριον. Ή-
μεις οι Έλληνες είμεθα ο περιούσιος
λαός των Συλλόγων της κοροϊδίας. Οι
Σύλλογοι, οι Σύνδεσμοι, αι Ένώσεις,
οι Συνεταιρισμοί, αι Αδελφότητες, αι
Αλληλοβοήθειαι, τα διάφορα άλλα σα-
ματεία, προάγοντα τα υλικά και ήθικά
συμφέροντα της κοινωνίας, είνε από τα
λαμπρότερα πράγματα του συγχρόνου
πολιτισμού. Άλλ' ήμεις οι Έλληνες εύ-
κόλως ένθουσιαζόμενοι, συνιστάμεν
συλλόγους διά να τοίς αφίσταμεν να α-
ποθάνουν την επαύριον, όταν κρυάση ο
ένθουσιασμός μας και έξατμισθούν τα
πνεύματα. Δέν υπάρχει άστειώτερον
πράγμα από Έλληνας συνιστώντας Σύλ-
λογον και συζητούντας τό καταστατικόν.
Είνε όλοι πάν λόρδοι σοβαροί, έξανί-
στανται και διά τά λεπτότερα πράγμα-
τα, έκφωνοθν εις έκαστον άρθρον έν-
θουσιώδεις λόγους, είνε τόσον ακριβείς
εις την διατύπωσιν των όρων, ως εάν
επρόκειτο να ψηφίσουν Σύνταγμα. Με-
τά 24 ώρας αρχίζουν να ξεθυμαίνουν,
μετά 48 δέν πληρώνουν την συνδρομήν
των, μετά 68, άν τοίς ειπήσ, ότι καλούν-
ται εις συνέλευσιν σου άπαντούν:

— Όχι! αδελφέ, δέν βαριέσαι
Και άν επιμένης, ήμποροθν ακόμη να
σε σικτιρίσουν, με συμπάθειο, ή
να σου πούν, ότι κλέπτεις τό ταμειον
και τά λοιπά ρωμαϊκά. Αυτή είνε ή ι-
στορία των περισσοτέρων Έλληνικών
συλλόγων οι όποιοι ιδρύομενοι υπό τάς
καλλιτέρας έμινεύσεις, καταλήγουν συ-
νήθως εις μιαν τρύπαν εις τό νε-
ρόν.

Ήμπορι ι από τοιαύτας αιτίας—δως
τάρα εύτυχώς δέν έξεδηλώθησαν επίφο-
βα συμπτώματα—να τινάξη τά κώλα
και ο Π. Σύνδεσμος των Κυπρίων έν
Αθήναις. Διότι διά να υπάρξουν σύλλο-
γοι, δέν άρκει ή θέλησις ενός ή όλίγων
άλλ' όλων των μελών. Εάν άρκή ή
θέλησις των όλίγων, ο Σύνδεσμος θα

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Αθηναία ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαριου 1899

ζήση, διότι ἐγεννήθη τόσον βιώσιμος, ὥστε ἀπὸ τοῦ λίκνου τοῦ ἀκόμη κάμνει θάρματα.

Διότι ἔργον τοῦ εἶνε ἡ ἀμίλλα, τὴν ὁποῖαν ἐγέννησεν εἰς τὴν νῆσον καὶ πολλὰ ἄλλα. Τόσον ὥστε καὶ εἴν ἀπένησεν ἀμέσως, θὰ εἶχε κάμει πολλά κατὰ τὰς ὀλίγας ἡμέρας, ποῦ ἐζήσεν. Ὁσον ἀφορᾷ τὸν φόβον, μήπως βάλωμεν εἰς ἀνησυχίαν τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν, δὲν ὑπάρχει γελοιωδέστερον πρᾶγμα. Ὁ Σύνδεσμος δὲν εἶνε ἐπαναστατικὸν σωματοεῖον. Βάσις δὲ τῆς διπλωματίας τοῦ εἶνε ἡ μετὰ τῆς Ἀγγλίας συνεννόησις καὶ διὰ γενικώτερα συμφέροντα! Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχουν σωματοεῖα ἐθνικὰ μὲ τόπον δράσεως τὴν Τουρκίαν καὶ ἠυδόλως ἠνωχληθῆ ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις. Καὶ θὰ ἐνοχληθῆ ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸν Σύνδεσμον; Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἄποκοπὸν, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον (!) ὥστε νὰ ἐπαναστατήσωμεν τὰς Ἰνδίας, οὐδὲ νὰ φέρωμεν ἀντιπολίτευσιν εἰς τὴν πόλιν τῆς Μ. Βρετανίας κατὰκτησιν τῆς Αἰγύπτου! Τὸ πολὺ πολὺ θὰ προσαρτήσωμεν τὸν Καναδαν!

Εἰς τὸν κ. Σκ. Ἀραουζον ἐκ Λεμησοῦ γράψαντα τὴν τρίτην ἐπιστολὴν, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀπαντήσωμεν, διότι ἀπηντήσαμεν ἤδη, θὰ ἦτο ἄλλως τὸ ἀσκοπος ἢ ἀπινέλιψις τῶν αὐτῶν. Σὺ τὴν παρατηρήσωμεν μόνον, ὅτι προσωπικῶς οὐδεμίαν τῶν ἐκείνων ἐπίθεσιν, ἀλλ' ἠλέγξαμεν ἀπλῶς τὰς γνώμας τοῦ μὲ κάποιαν δριμύτητα, τὴν ὁποῖαν μὰς ἐπιβάλλει ὁ ἀγῶν, τὸν ὁποῖον διεξάγομεν. Ἡμεῖς τὸν ἀντικαταστήσαμεν τὴν ἐπιτομήν νὰ ὀφιστάμεθα προσωπικῶς ἐπίθεσις. Τὸν βίαιον ἀγῶνα ἡμεῖς τὸν διεξάγομεν περὶ τὴν οὐχίτησιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ ὄχι περὶ τὰ πρόσωπα.

Εἰς τὸ «Ν. Ἔθνος» ἐπέστειλεν ἐπίσης καὶ κύριός τις κρυπτόμενος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Νέστορ», τοῦ ὁποῖου τὸ μόνον λάθος ἦτο ἄλλειψις θάρρους εἰς τὸ νὰ υπογράψῃ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ, διὰ τὴν ὁποῖαν ἄλλως τὸν συγχαιρομεν,

διότι ἦτο γραμμὴν με πολλὴν κοσμιότητα καὶ λογικὴν. Ὁ Νέστωρ λοιπὸν συμφωνεῖ πλερέστατα με ἡμᾶς καὶ συγιστῆ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Συνδέσμου. Μας κατηγορεῖ μόνον, ὅτι ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ ριζοσπαστισμοῦ μας παρεγνωρίσαμεν τὸ παρελθὸν καὶ ἠθελήσαμεν δηλ. νὰ πάρωμεν ἡμεῖς ὅλην τὴν δόξαν τῆς κυπριακῆς ἀναγεννήσεως. Τοιαύτη ὁμῶς δὲν ὑπῆρξεν ἡ πρόθεσις μας. Ἡμεῖς καὶ τὴν πατριωτικὴν ἐργασίαν τοῦ ἀειμνήστου Κυπριανοῦ ἐγκωμιάσαμεν καὶ τὴν γενομένην πρόοδον ἀνεφέραμεν. Ἀλλὰ δὲν ἐπεμείναμεν εἰς τὰ γενόμενα, διότι ὁ σκοπὸς μας δὲν ἦτο νὰ γράψωμεν ἱστορίαν. Ὁ σκοπὸς μας ἦτο νὰ ενθουσιάσωμεν διὰ μεγάλειτερα, νὰ σπρώξωμεν τὴν νέαν γενεάν εἰς τὰ ἔμπροσθ, ὅπως προχωρήσῃ πλέον διὰ ἀλμάτων. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ κατακρίνωμεν δριμέως τὸ παρὸν καὶ εἰς τὸ παρὸν ὑπῆρχεν ἀναγκαίως καὶ ὀλίγον παρελθόν. Διότι ὁ ἀγὼν μας ἐπιβάλλει τοιαύτην πολιτικὴν κ. τ. λ., ὡς τὰ ἐξηγήσαμεν ἤδη πολλάκις.

Ὁ κ. Γ. Μαληκίδης ἐκ Λερνῶν μας προβάλλει διαφόρους ἐρωτήσεις πρὸς ἀπάντησιν. Εἰς τὰς περισσότερας ἔχομεν ἤδη ἀπαντήσῃ. Εἰς τὸ διατί «πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συνδέσμου δὲν ἐξηγήσαμεν τὴν γνώμην τῶν ἐν Κύπρῳ πατριωτῶν μας», ἀπαντῶμεν ἀπλῶς: «ὅτι δικαιούμεθα νὰ νομίζωμεν, ὅτι εἰς τὸ νὰ σκεπτάμεθα τὸ κρέπον, ἔχομεν ἀρκετὴν ἰδίαν κρίσιν, καὶ ὅτι, βολιδοσκοπήσαντες τὰ ἐν τῇ νήσῳ πνεύματα, δὲν εἶχομεν πρὸ τίνος ἰδεῖ πολλὴν ἐφῃσιν πρὸς ἐργασίαν, οἷαν ἡμεῖς ἐνοούσαμεν. Εἰς τὸ διατί «δὲν ἐπηγαίναμεν εἰς Κύπρον, ὅπως ἰδρύσωμεν τὸ παγκύπριον ἴδρυμά μας», ἀπαντῶμεν, ὅτι ἰδῶ νομίζομεν, ὅτι εἶνε ἡ θέσις μας καὶ ὅτι οἱ ἴδρυταὶ τοῦ Συνδέσμου ἐσκεψθήσαν, ὅτι ἔπρεπεν ἡ Κύπρος ν' ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ κέντρῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπόσωματειοῦ, συγκεντροῦντος τὰ ἐδῶ τέκνα τῆς καὶ ἐργαζομένου δι' αὐτήν.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΟΟΡ 2002

ΕΦΗΜ. Ἀληθεία..... ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899

Μας ἐκτύπησεν ὁμοῦ πλῆγίως καὶ ὁ
συντάκτης τῆς ἐν Λεμησσῶ «Σάλπιγγος»,
ὁ ὁποῖός μας τὰ ἔψαλε κυριολεκτικῶς
εἰς ἦχον βαρὺν πλάγιον εἰς τι τῶν τε-
λευταίων φύλλων του, γράψας ὅτι «πα-
ρὰ τὰς φωνασκίας καὶ τὰς ἐπαγγελίας
μας οὐδὲν νέον εἶπομεν, οὐδὲν νέον
συνεβουλευσαμεν καὶ ἐπὶ τέλους κατε-
λίξαμεν εἰς τὴν συμβουλήν συστάσεως
Παγκυρίου Ἐπιτροπῆς μὲ μόνον παρηλ-
λαγμένον ὄνομα καὶ καθήκοντα τραγε-
λαφικά». Περίεργον πρᾶγμα! Τὸ αὐτὸ
φρονεῖ καὶ ὁ συντάκτης τοῦ «Νέου Ἐ-
θνους». Ἴσως διότι τὰ μεγάλα πνεύμα-
τα συναντῶνται, καθὼς καὶ τὰ μικρά.

Ἄλλ' ἡ Συντάκτης τοῦ «Ν. Ἐθνους»
δύναται νὰ τρέβη τὰς χεῖράς του ἐκ χα-
ρᾶς, διότι μας συνέτριψε καὶ μετέβαλεν
«εἰς σποδὸν» τὸν Σύνδεσμον!

Ὁ ἀγὼν τοῦ εἶνε ἴσσον ἔχουσι, ὅσον
εἶνε προπατικῶς. Εἰς ἡμᾶς ἄρκει ἡ εὐ-
χαριστήσις, ὅτι ἐνφ' μας ὑβρίζει, πα-
ραδέχεται ὅλας τὰς ἀρχὰς μας καὶ προ-
σπαθεῖ τώρα νὰ μιμηθῇ τὰ ἀρθρα μας εἰς
ἄχρᾶς ἀντιγραφάς. Μὲ πολλὴν του δὲ
εὐχαριστήσιον ἔγραψεν ἄλλως εἰς τὸ
φύλλον του, ὅτι ὁ κ. Γεννάδιος δὲν ἔ-
δέχθη τὴν ἐν Λονδίῳ ἀντιπροσωπεῖαν
τοῦ Συνδέσμου, χωρὶς νὰ προσθέσῃ καὶ
τὸν λόγον, ὅτι δηλ. ὁ κ. Γεννάδιος ἄλ-
λοτε καὶ ἴσως μέλλων πρέσβυς τῆς Ἑλ-
λάδος παρὰ τῇ Ἀνάσσει δὲν ἠδύνατο νὰ
δεχθῆ τοιαύτην ἀντιπροσωπεῖαν. Τὰς δὲ
ιδέας, τὰς ὁποίας μας ἔστειλεν ὁ κ.
Γεννάδιος, ὅτι ἀνεὶ ἀνορθώσεως τῶν
παρ' ἡμῖν κακῶς ἐχόντων, τίποτε δὲν
θα ἰσχύσῃ. ὅπως εἶπεν τὸ ἔθνος μας, εἶ-
νε ἀλήθεια, τὰς ὁποίας περισσώτερον
παντὸς ἄλλου ἀναγνωρίζομεν. Ἀφορα-
σι ἀπὸ παντὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι πράγματα
ἡμεῖς δὲ δὲν παύομεν ἐργαζόμενοι διὰ
τὴν ἀνορθωσιν ταύτην. Ἀλλὰ τοῦτο πάλιν
δὲν εἶνε λόγος, ὅπως ἐγκαταλείψῃ
τὸ ἔθνος κάθε ὄνειρον καὶ κάθε ἐλπί-
δα. Αὐτὰ θὰ συγκρατήσουν τὴν φυλὴν
μας, ἕως ὅτου ἐπιτευχθῆ τὸ ἔργον τῆς ἀ-
νορθώσεως. Οἱ δὲ πατριῶται εἰς κί-
νον τὸ παιδικὸν ἰων καὶ ἰς τὸ ριχίον
εἰς τὸν γυαλόν.»

Γ. Σ. Φραγκοῦδης.

Ἐν Βόλῳ τῇ 2 Φεβρ. 1897

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Αληθεία ΗΜΕΡ: 25 Φεβρουαρίου 1897

Υ. Γ. Έλαβον ἐκ Λάρνακος ἀνώνυ-
μον ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐπιστο-
λογράφος, ὑποσημειώνων «Ἐκ τοῦ ἀ-
νάγνωστηρίου τοῦ Λαοῦ» μὲ παρακα-
λεῖ, ὅπως φροντίσω, ἵνα ἀρθῆ ἐκ Κύπρου
τὸ μέγα σκάνδαλον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προ-
ξενείου. Διαβεβηκῶ τὸν ἐπιστολογράφον
ὅτι οὐδεμίαν ἤδη παρέλειψα πρὸς τοῦτο
ἐνέργειαν ἄνευ δυστυχῶς ἀποτελέσμα-
τος μέχρι τοῦδε. Ἄλλ' ἅμα μὲ τὴν νέ-
αν Βουλὴν σχηματισθῆ νέα κυβέρνησις
στρεφά, πᾶσα θὰ καταβληθῆ προσπάθεια
πρὸς ἄρσιν τῆς ἐν Κύπρῳ ἀξιοθρηνητοῦ
καὶ ἐξευτελεστικῆς καταστάσεως τῶν
προξενικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Ὁ ἀνώ-
νυμος ὁμῶς ἐπιστολογράφος ἔχει ἀδι-
κον θέλων ἐκ τοῦ μεμονωμένου γεγο-
νότος νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα ἀπαί-
σια διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ἐὰν ἐν
Ἑλλάδι ὑπάρχουσι διαφθαρμένοι, τοι-
οῦτοι ὑπάρχουσι καὶ μεταξὺ τῶν ὑπο-
δούλων Ἑλλήνων. Ἡ ράτσα εἶνε ἡ αὐ-
τή. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τὰ ἐν
Ἑλλάδι κόμματα στέλλουσι ἐνίοτε εἰς
τὸ ἑξωτερικὸν ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ
ἔθνους μερικά πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κατα-
σχύνουσι κυριολεκτικῶς τὴν φυλὴν μας.
Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσι, εἰμὶ
τὴν ἐπίσημον φαυλοκρατίαν καὶ ὄχι τὸ
ἄγνόν ἔθνος καὶ τὸν λαμπρόν ἑλληνι-
κὸν λαόν, ὁ ὁποῖος οὐδεμίαν ποτὶ ἐφεί-
σθη θυσίας διὰ τοὺς ὑποδούλους αὐτοῦ
ἀδελφοὺς.

Ἄλλ' ὑπάρχει ἐλπίς, ὅτι μὲ τὸν και-
ρὸν τὰ πράγματα θὰ μεταβληθοῦν, ὅτι
ἐν Ἑλλάδι νέα θὰ δημιουργηθῆ κατά-
στασις πραγμάτων, ὅτι ἡ ἑνωσις ὅλων
τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸ κοινὸν ἔργον τῆς
ἐθνικῆς ἐνότητος καὶ ἀναγεννήσεως, θὰ
μας καθάρισῃ ὅλους καὶ ἐλευθέρους καὶ
δούλους ἀπὸ πολλὰ κακὰ καὶ θὰ πλάσῃ
ἐκ τῆς ἐνώσεως ἓν νέον ἔθνος ἑτοιμὸν
καὶ ἄξιον διὰ νέους ἀγῶνας καὶ νέα
μεγαλουργήματα.

Γ. Σ. Φ.

Ἐν Λαρίσει, τῇ 3ῃ Φεβρ. 99.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: *Αθηναία*

ΗΜΕΡ 25 Φεβρουαρίου 1899